

Bara två sängar blev godkända

Av 13 testade spjålsängar i vårt test fick endast två godkänt. Flera av sängarna hade så allvariga brister att de kan vara livsfarliga.

Text: Anna-Maria Stawreberg Foto: Magnus Gotander

13 spjålsängar
i stort test
- vänd! ▶

Frida Bjärnums

Ej höj- och sänkbar längsida, men den går att skruva fast i två lägen. Svarvade spjälor. Højbar botten i två lägen.

Färg: natur, vit och syrabets.

Material: björk.

Innermått: 55x115 cm.

Pris: 1 800 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

☛ För stort avstånd mellan spjälorna i sängbotten.

För högt högsta-läge av sängbotten – barnet kan lätt ta sig ur på egen hand. Angivelse för högsta madrasshöjd saknas. Sammansättnings i gaveln glappar. Monteringsanvisning saknas till det exemplar vi provade.

SP:s kommentar: Finns det ingen monteringsanvisning kan sängen monteras på ett felaktigt och osäkert sätt.

Linnea Bjärnums

Høj- och sänkbar längsida. Høj- och sänkbar botten i två lägen.

Färg: natur, vit och syrabets.

Material: björk.

Innermått: 55x115 cm.

Pris: 1 800 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

☛ Uppstickande hörn innebär risk för strypning. Låsmekanism i grind fungerade inte tillfredsställande.

Den andra längsidan gick också att ta loss utan ansträngning, barnet kan falla ur. För stora avstånd mellan spjälorna i sängsidorna.

För långa avstånd mellan spjälorna i sängbotten.

Spjälorna lossnar och provningen avbryts. Sängen helt obrukbar.

Monteringsanvisning saknas till det exemplar vi testade.

SP:s kommentar: En av de sängar som har störst säkerhetsrisker.

Kajsa Noa Snickerier

Høj- och sänkbar botten.

Färg: furu, natur, blåbets, vitbets, kastanj och syrabets.

Material: furu.

Innermått: 63x124 cm.

Pris: 2 300 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

☛ Uppstickande hörn innebär strypningsrisk för barnet.

För högt högsta-läge av sängbotten – barnet kan själv ta sig ur sängen.

Väsentlig information i monteringsanvisningen saknas.

Sängbotten klarar inte stötprovning.

SP:s kommentar: Uppstickande hörn är en oerhört allvarlig brist.

Fotnot: Kajsa finns inte i den färgsammansättning som syns på bilden. Leverantören har valt att här visa flera olika färgkombinationer.

Gustav Segr

Høj- och sänkbar botten i två lägen.

Färg: natur, antikbets, antikvit.

Material: björk.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: 1 050 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

☛ Uppstickande hörn innebär risk för strypning.

Borrade hål i gaveln är för stora – ett barn kan fastna med fingret.

För stora spjälavstånd i botten.

Sängsidan är för låg – risk för att barnet tar sig ur sängen på egen hand.

Brister i monteringsanvisningen.

Ribbor i sängbotten går av i stöttstet och hela botten rasar ihop.

SP:s kommentar: Mycket allvarliga brister.

Syrran Jysk Baddlager

Høj- och sänkbar längsida. Høj- och sänkbar botten i två lägen.

Färg: furu.

Material: obehandlad furu.

Innermått: 55x115 cm.

Pris: 348 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

☛ Botten går sönder i stöttstet.

Träet är flisigt och har sprickor.

Vassa kanter.

För stora avstånd mellan spjälorna i sängbotten.

Monteringsanvisningen är otydlig och inte på svenska.

Hela sängen är olackad, förutom tre lackerade spjälor som tycks ha hamnat där av misstag (påverkade dock inte provningsresultatet).

Sängen ramlar isär i sammansättningen mellan gavlar och långsidor så att provningen får avbrytas. Sängen obrukbar.

SP:s kommentar: En av de sängar som har störst brister.

Victoria Micuna

Säng med høj- och sänkbar längsida, läsbara hjul. Høj- och sänkbar botten i tre lägen.

Färg: vit med inslag av metall.

Material: lackat trä och metallinslag.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: 3 695 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

☛ Ett av de läsbara hjulens låsning fungerar inte.

Kraven på grindens låsmekanism uppfylls inte, barnet får relativt lätt upp grinden själv.

För stora avstånd mellan spjälorna i sängbotten, barnet kan fastna med en fot.

Redan efter två stötar blev sängbotten skadad. (Ska klara 1 000 stötar på sju ställen.)

Vid slagprovning mot spjälor gick fästet i metall sönder.

Ofullständig monteringsanvisning som inte är på svenska.

Saknar angivelse för högsta madrasshöjd.

SP:s kommentar: Allvarliga fel, eftersom den till synes rejäla låsanordningen ger en falsk trygghetskänsla.

Eftersom barnet oftare är ensamt i sin spjäl-säng än någon annanstans i hemmet måste man ställa extra höga säkerhetskrav på den. För även om en del tror att sängen är ett ställe där barnet bara sover, vet varje småbarnsförälder att så inte är fallet.

Så här gjordes testet:

● Vi har låtit Sveriges provnings- och forskningsinstitut, SP, prova 13 spjäl-sängar. Sängarna har provats enligt gällande standard, SS-EN 716-1 och 2.

Enligt den standarden ska en spjäl-säng bland annat:

● Ha ett spjälavstånd mellan 45 och 65 millimeter i sängsidorna. Detta för att barnet inte ska fastna med någon kroppsdel. Sidorna ska också klara av ett antal slag med en särskild pendel såväl inifrån som utifrån, så att man vet att det klarar belastning.

● I sängbotten får det inte finnas öppningar som är större än 25 millimeter. Det får inte heller finnas någon öppning

större än 25 millimeter mellan sängbotten och sängsida respektive sänggavel.

● Det får inte vara mindre än 60 centimeter från sängbottens lägsta nivå till sängsidans övre del. Har sängen en højbar botten ska den inte gå att ha i högre läge än att botten är minst 30 centimeter från sängsidans övre del. Detta för att barnet inte ska kunna ta sig ur sängen på egen hand.

● Det får inte heller finnas några uppstickande delar på sängen som barnet kan fastna i med halsband eller klädesplagg.

● Det finns också krav på att sängen, om den har høj- och

sänkbar längsida, ska vara försedd med ordentliga lås så att ett nyfiket barn inte ska kunna få upp låsen på egen hand.

● Sängens stabilitet mäts. ● Även monteringsanvisningen bedöms. Den ska vara på svenska och vara tydlig när det gäller montering. Detta är viktigt, eftersom en från början säker säng som monterats på fel sätt kan bli farlig.

● Sängen får inte vara försedd med smådelar som kan lossna och skada barnet eller stoppas i munnen. Filsigheter, vassa kanter och hörn får inte förekomma.

● Alla priser är cirka priser. ●

Varje år inträffar ett hundratal olyckor i samband med att barnet använder spjäl-säng.

– Ungefär 80 procent av dessa beror på att barnet ramlat ur sängen på det ena eller andra viset, säger Konsumentverkets expert på skadestatistik, Henrik Nordin.

– Det har till och med skett dödsfall som en följd av att spjälorna i sidorna suttit för långt ifrån varandra. Det har också hänt att barn har fastnat med halsband eller klädesplagg och strypts i uppstickande hörnstolpar, säger Kerstin Csiffary på Konsumentverket.

Andra olyckor som kan inträffa är att barnet klämmer sig eller trampar igenom botten.

Ska uppfylla kraven

För att undvika den här sortens olyckor finns det en detaljerad standard med krav som alla småbarnssängar som säljs på den svenska marknaden ska uppfylla. En säng som uppfyller kraven i den svenska standarden ska bland annat vara märkt med uppgifter om registrerat varunamn eller varumärke, namn på leverantör eller detaljist. Det ska också finnas en märkning på sängsidan, minst 20 centimeter från översta kanten, för att visa högsta madrasshöjd.

Vi Föräldrar har låtit Sveriges provnings- och forskningsinstitut, SP, prova 13 spjäl-sängar som säljs i svenska möbelvaruhus och i babyfackhandeln. Alla 13 sängarna har provats enligt den gällande standarden, SS-EN 716-1 och 2.

Av de 13 sängar vi låtit prova hade två sängar uppstickande hörnstolpar.

– En oerhört allvarlig brist. Ett barn kan lätt fastna i en uppstickande del och strypas, kon-

staterar Mikael Calestam på SP och får medhåll av Kerstin Csiffary:

– Vissa brister är allvarigare än andra. Är det till exempel för stort avstånd mellan spjälorna i sidorna kan ett barn, som tar sig ut med fötterna först, fastna med bröstkorgen och kvävas. Uppstickande hörnstolpar kan innebära dödsolyckor.

Två sängar hade så enkla låsmekanismer att ett barn lätt kan öppna de høj- och sänkbara sidorna själv.

– Det är naturligtvis en stor säkerhetsrisk, eftersom man då invaggas i en falsk trygghetskänsla. Här kan barnet alltså själv få upp sängsidan och falla ur, säger Mikael Calestam.

Flera av sängarna saknade eller hade brister i monteringsanvisningen. Också detta räknas som en allvarlig brist eftersom det kan innebära att sängen monteras ihop fel.

Sju av sängarna hade för stora öppningar i sängbotten och tre sängar hade för stort avstånd mellan spjälorna i sängsidan. Endast två av de provade sängarna godkändes. Kerstin Csiffary, som under de senaste åren har sett utvecklingen på marknaden, är inte förvånad.

– Kunskapen om våra krav var mer utbredd tidigare, men nu har det kommit intressenter på marknaden som inte har den kunskapen och sängarna ser annorlunda ut idag. ●

Gulliver Ikea

Ej høj- och sänkbar längsida. Høj- och sänkbar botten i tre lägen.

Färg: vit.

Material: lackerad massiv bok.

Innermått: 55x112 cm.

Pris: 495 kr.

Uppfyller samtliga krav.

SP:s kommentar: Bra, enkel och traditionell säng.

Tänk på att...

...aldrig bädda med plast i sängen på grund av kvävningensrisken! Plastad frotté är däremot okej.

...om ditt barn har leksaker i spjäl-sängen ska du vara extra noga med att kontrollera så att inga smådelar som barnet kan sätta i hal-sen kan lossa.

Tänk också på att barnet kan använda vissa leksaker, till exempel en rejäl nalle, som klät-terhjälp.

...se till att det inte finns band som är längre än 22 centimeter i sängen. Ett barn kan trassla in sig och strypas. Det gäller till exempel sängkläder, kläder och madrassyddet.

...med jämna mellanrum undersöka att sängen är hel, att det inte blivit sprickor i bot-ten, mellan gavlar och långsidor eller att spjälor har gått av. Samt dra åt skruvarna då och då.

● Gör rent sängen med lite ljummet vatten och diskmedel vid behov.

● Se till att det finns en monteringsanvisning som gör att du kan montera ihop sängen säkert. ●

Fler sängar – vänd! ▶

Godkänd!

Nina Kaxholmen

Höj- och sänkbar långsida. Höj- och sänkbar botten i två lägen.

Färg: vit, antikbehandlad, oljad, klarlack.

Material: björk.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: från 950 kr.

Uppfyller samtliga krav.

SP:s kommentar: Bra och säker säng med tydlig monteringsanvisning och märkning.

Trogen Ikea

Ej höj- och sänkbar långsida. Höj- och sänkbar botten.

Färg: bok.

Material: vaxbehandlad furu och bok.

Innermått: 55x112 cm.

Pris: 925 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

• Något skarpa kanter.

SP:s kommentar: Bra säng, men något för vassa kanter för att få godkänt.

Monica Troll

Skruvhål för att man ska kunna höja och sänka långsidan. Höjbar botten i tre lägen.

Färg: antik, vit och natur.

Material: björk.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: 1 495 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

• För stora avstånd mellan spjalorna i botten. En spjala gick av vid slagprovingen. Monteringsanvisningen inte på svenska.

SP:s kommentar: Otydlig monteringsanvisning, risk att sängen inte monteras på ett säkert sätt.

Basic Brio

Ej höj- och sänkbar långsida, men sidan går att skruva fast i två lägen. Höj- och sänkbar botten i tre lägen.

Färg: vit, natur och antik.

Material: björk.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: 1 195 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

• Vassa kanter som barnet kan skada sig på. För stort spjalavstånd i sängbotten. För stort spjalavstånd mellan två spjalor i sängsidorna, barnet riskerar att fastna. Brister i monteringsanvisningen, väsentlig information saknas.

SP:s kommentar: Ett barn kan fastna mellan spjalorna. En allvarlig brist.

Simon Jysk Baddlager

Höj- och sänkbar långsida. Höj- och sänkbar botten i tre lägen.

Färg: björk.

Material: lackerad björk.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: 898 kr.

Uppfyller inte kraven.

Anmärkning:

• För stora mellanrum mellan många av spjalorna, risk för att barnet fastnar. Märkning för högsta madrasshöjd saknas. Vassa kanter som barnet kan skada sig på. Botten går sönder i stötestet och klamrar lossnar. Sammansättningen i gaveln glappar.

SP:s kommentar: För allvarliga brister för att få godkänt. Ett barn kan fastna mellan spjalorna.

Be Safe Opal Be Safe

Säng med avtagbara gungfötter, vinklinsbar fot- och huvudända. Löstagbara spjalor för att det lite äldre barnet själv ska kunna ta sig ur och i sängen.

Färg: björk och körsbär.

Material: björk.

Innermått: 60x120 cm.

Pris: 2 495 kr.

Uppfyller inte kraven. Används gungfötterna håller sängbotten för stötprovningens krav, men inte utan fötterna.

Anmärkning:

• Botten går sönder när inte gungfötterna används. För lätt för barnet att själv ta bort de löstagbara spjalorna.

SP:s kommentar: I grunden en bra säng som får underkänt: botten håller inte utan gungfötter.

Ska du köpa begagnat?

• Är sängen begagnad ska du kontrollera spjalavståndet själv. Det ska vara mellan 45 och 65 millimeter. I botten får det inte vara större mellanrum än 25 millimeter.

• Det ska vara minst 60 centimeter från botten nedersta läge till sängens övre kant. Från det översta läget och till kanten måste det vara minst 30 centimeter.

• Mått tas utan madrass, max madrasshöjd är 10 centimeter. • Ryck och slå i fogar, botten och spjalor. • Kontrollera att det inte finns några sprickor i träet och utstickande hörn, skruvar eller liknande. • Inspektera särskilt botten samt lås till höj- och sänkbara sida. •

Upplysningar:

Bjärnums möbelfabrik	0451-214 60	Ikea	0476-810 00	Noa snickerier	0504-124 82	Segr	0485-562 570
Brio	020-49 49 49	Kaxholmens sängfabrik	036-500 39	Jysk bäddlager	040-691 41 00	Babyproffsen	0371-824 04